

KISPESTI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik csütörtökön.

<p>Előfizetési árak: Egész évre . . . . . 4 forint Fél évre . . . . . 2 " " Negyed évre . . . . . 1 " " Egyes szám ára 10 krajczár. — Nyiltér sora 50 kr., Bélyeg-díj 30 krajczár. —</p> <p>SZERKESZTŐSÉG: Kispest, Fő-utca 193. sz.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLBESZ JÓZSEF.</p> <p>FŐMUNKATÁRS: BARTOS GYULA.</p> <p>KIADÓ: A LAPTULAJDONOS-BIZOTTSÁG.</p>	<p>Hirdetési díjak: Egész oldal . . . . . 25 frt — kr. Fél oldal . . . . . 14 " " Negyed oldal . . . . . 8 " " Nyolczad oldal . . . . . 5 " " Tizenhatod oldal . . . . . 4 " 50 " Legkisebb hirdetés . . . . . 1 " 50 "</p> <p>KIADÓHIVATAL: Kispest, Nagy Sándor-utca (Holbész-ház.)</p>
--	--	--

Vasutunkról.

A cikkeinkben már ismételt említett 1894 évi »emlékirat«-ban »sérlemink és panaszaink« pontok alatt megfelelő és meg nem czáfolható indokolás mellett kimutattatt az, hogy — itt mindenkor a Kispest — budapesti viszonylat III osztályáról lesz szó — a fuvarbereknek már eredetileg is tulajdonosan történt megállapítása miatt az 1894 év elején életbeléptetett drágító díjszabás behozatalára kényszerítő ok nem forgott fenn. Hisz a személyforgalom — bár az adott körülmények között azon sem lehetett volna csodálkozni, ha erősebb hanyatlás állott volna be — ha nem is megfelelő mérvben, de folyton emelkedő tendenciát mutatott! Pedig az igazgatóság egyfelől az által, hogy a menetrendet konzekventer czélszerűtlenül és a helyi viszonyoknak meg nem felelő módon állapította meg, másfelől pedig az által, hogy a forgalomban lévő járműveknek már régóta érzett elégtelensége daczára a kocsiparknak a mutatkozó szükségletnek megfelelő kiegészítésére megfelelő intézkedéseket nem tett, nemcsak azt bizonyította be, hogy a busásan jövedelmező személyforgalmat megbecsülni nem bírja, de dokumentálta azt is, hogy saját érdekeit sem tudja vagy nem akarja megővni akkor, a midőn bármi néven nevezendő pénzbe kerülő beruházásokat kell eszközölnie. Pedig ezek a beruházások egyrészt a magától kínálkozó, azaz a folytonosan megakadályozni szándékolt, de el nem íjeshetett személyforgalom akadálytalan lebonyolítása érdekében is okvetlen szükségesek voltak, másrészt pedig a befektetendő tőke tisztességes kamatoztatására a várható forgalomemelkedés is elegendő biztosítékot nyújtott.

A menetrend a múlt évben némileg már czélszerűbben volt ugyan megállapítva, de ha már az 1894 év elején is teljes joggal panaszkodhattunk arról, hogy a vonatok általában, de különösen a jobban igénybevert bizonyos vonatok soha sem voltak elégségesek a jelentkező utasok felvételére, mennyivel inkább panaszkodhattunk ma, a midőn a személyforgalom az 1893-iki 449559 utassal szemben 1894-ben 506051-re és 1895-ben 652474-re emelkedett. Az 1893-ban beszerzett új kocsik alig voltak arra elégségesek, hogy az akkori forgalom lebonyolítását lehetővé tegyék, s ha ma sincs megfelelő menetrendünk és ma is csak az 1893-iki forgalom leküzdésére is alig elégséges járművek állanak rendelkezésre s vonatközlekedésünk sem jobb az 1894-iki évinél, elképzelhető, mily óriási tulzsfolás mellett volt csak az 1895 évi személyforgalom lebonyolítható!

A személyforgalmat illető fentebbi számok azt igazolják, hogy az 1895-iki személyforgalom az 1893-ikival szemben összesen 202915-el, tehát kerekszámban 45% szaporodott, a szaporodás 1894-ben 1893-hoz képest 546494, azaz 130%, 1895-ben ellenben 1894-hez képest 146423, azaz 29%. De a forgalomszaporulat óriási mérvei csak akkor tűnnek kellőleg szembe, ha a korábbi évek eredményeit is kimutatjuk s az egybehasonlítást ezekre nézve tesszük meg. 1891-ben például a személyszállítás 324322 utas után 37579 frt, a teherszállítás pedig 21120 tonna után 10699 frt bruttó-jövedelmet hozott. És ebben az ében 7% osztalék fizettetett! 1895-ben 652474 személy után 70494 frt, 32898 tonna teher után pedig 8029 frt bruttó-jövedelem folyt be. A míg tehát a személyforgalom 1891-et 1895-höz viszonyítva 100%-nál nagyobb emelkedést mutat, addig a teherforgalom emelkedése

csak 11778 tonna, azaz csak 53%. Am, a míg a személyforgalom bruttó-bevételei 37579 frtról 70494 frtra, azaz 90%-al emelkedtek, addig a teherforgalom bruttó-bevételei a szállított 53% többlet daczára is 25% csökkenést mutatnak. A mi megint azt bizonyítja, hogy vasutunk is szükségesnek látta a fuvarbereket csökkenteni, csakhogy ezt a részvénytulajdonos szent-lőrinczi téglagyárral cselekedte meg, a vasutfentartó személyforgalmat azonban a helyén való árleengedés jótéteményeiben feleslegesnek tartotta részesíteni!

Ezuttal nem szándékozom az előttem fekvő s alább közölt statisztikai adatokból levonható konzekvenciákat felsorolni, — hisz erre még lesz alkalmam visszatérni — csak azt akarom jelezni, hogy a következtetések az 1894. évi »emlékirat« jogosultságát oly kézzelfoghatólag fogják beigazolni, hogy azok ellen illetékes helyekről még czáfolatfélék sem bocsáthatnak közzé. Ezuttal csak azon hivatalos adatokat, melyeket vasutunk 1891—1895 évi személy- és áruforgalmáról és bruttó-bevételeiről a »vasuti és közlekedési közlöny«, azaz a magyar-honi vasutak hivatalos lapjából kiböngészttem, akarom közzétenni s azok méltatásáról jövő cikkemben fogok gondoskodni.

Hó	Szállított		Bevétel		összesen
	személy	teher tonnában	személyek után frt	teher után frt	
Január	19050	1005	1981	505	2486
Február	17859	1700	1944	853	2797
Márczius	22511	1093	2513	550	3063
Április	23841	1081	2669	545	3214
Május	30604	2060	3697	1055	4752
Junius	32089	1815	3907	933	4840
Julius	34000	2321	4066	1173	5239
Aug.	36533	2059	4405	1046	5451
Szept.	30377	2119	3655	1074	4729
Október	31208	2228	3566	1127	4693
Nov.	24459	1835	2769	929	3698
Decz.	21791	1804	2407	909	3316
Összesen	324322	21120	37579	10699	48278

Kilóméterenkinti bruttó-bevétel . . . 6035 frt.

Hó	Szállított		Bevétel		összesen
	személy	teher tonnában	személyek után frt	teher után frt	
Január	21285	1846	2261	839	3100
Február	21384	1906	2331	971	3302
Márczius	28176	2082	2634	1060	3694
Április	27742	2255	3238	1196	4434
Május	33961	2491	3797	1282	5079
Junius	36409	2348	4287	1202	5489
Julius	38508	2337	4368	1194	5562
Aug.	37100	2232	4438	1132	5570
Szept.	35746	2637	3786	1337	5123
Október	33467	2575	3595	1320	4915
Nov.	25913	2446	2779	1254	4033
Decz.	24672	1893	2644	962	3606
Összesen	364363	27043	40158	13749	53907

Kilóméterenkinti bruttó-bevétel . . . 6738 frt.

Hó	Szállított		Bevétel		összesen
	személy	teher tonnában	személyek után frt	teher után frt	
Január	24724	1871	2471	908	3379
Február	25212	1904	2555	962	3517
Márczius	30305	2602	3224	1302	4526
Április	35147	1954	3797	990	4787
Május	44343	2509	4897	1328	6225
Junius	39427	1904	4603	1192	5795
Julius	51168	2425	5431	1231	6662
Aug.	46192	2615	5247	1323	6570
Szept.	43894	2793	4871	1316	6187
Október	39235	2761	4330	1401	5731
Nov.	35936	2214	3619	1145	4764
Decz.	33976	2253	3571	1296	4867
Összesen	449559	28105	48616	14394	63010

Kilóméterenkinti bruttó-bevétel . . . 7876 frt.

Hó	Szállított		Bevétel		összesen
	személy	teher tonnában	személyek után frt	teher után frt	
Január	31323	2787	3239	739	3978
Február	31547	2299	3100	370	3470
Márczius	33677	20	3809	40	3849
Április	45668	487	4887	173	5060
Május	48639	3348	5668	858	6526
Junius	48448	3945	5439	879	6318
Julius	47683	3840	6308	809	7117
Aug.	42392	3772	5910	785	6695
Szept.	47334	3512	5123	759	5882
Október	51078	2904	5106	641	5747
Nov.	39230	1927	3889	428	4316
Decz.	39032	1728	4138	367	4505
Összesen	506051	30589	56616	6798	63414

Kilóméterenkinti bruttó-bevétel . . . 7927 frt.

Hó	Szállított		Bevétel		összesen
	személy	teher tonnában	személyek után frt	teher után frt	
Január	39220	1748	3687	773	4460
Február	39347	1214	3966	270	4236
Márczius	43236	947	4258	214	4472
Április	50372	1147	5541	263	5804
Május	57605	2530	6347	616	6963
Junius	63995	3302	7481	839	8320
Julius	65260	4251	7083	1051	8134
Aug.	62502	3960	7227	951	8178
Szept.	65836	4673	7115	1096	8211
Október	59553	4582	6467	1066	7533
Nov.	54501	2867	5789	673	6462
Decz.	51047	1671	5533	417	5950
Összesen	652474	32898	70494	8029	78523

Kilóméterenkinti bruttó-bevétel . . . 9815 frt.

Vasutas.

A kispesti „Rudolf” fogadalmi templom.

A kispesti kath. „Rudolf” fogadalmi templom építésére alakult orsz. bizottság f. hó 18-án délután 4 órakor Wekerle Sándor dr. lakásán, ennek elnöklete alatt ülést tartott. Wekerle Sándor üdvözölte a jelenlevőket s kijelentette, hogy a mozgalom elnökségét örömmel vállalta el s kötelességének tartja, hogy a kitűzött magasztos cél elérésére a maga részéről minden lehető elkövesse. Breznay Béla megköszönte Wekerlének az ügy iránt való meleg érdeklődését s röviden vázolta a kispesti „Rudolf” fogadalmi templom építése kérdésének történetét. Wekerle Sándor megjegyezte, hogy az elnöki tisztséggel az ezzel járó kötelességek teljesítése rá nézve olyan, mintha parancsszó volna s kimondotta, hogy az országos bizottság megalakult. A bizottság tagjai ezek: *Andrássy Aladár gr., Apponyi Lajos gr., Andorfer Alajos, Bán Sándor, Barák János, Beniczky Ferencz, Beniczky Lajos, Bolgár Ferencz, Bonitz Ferencz, Breznay Béla dr., Buchstaber Róbert, Csávolszky József, Csávolszky Lajos, Csekonics Endre gr. Czirák Antal gr., Cziklay Lajos, Czobor Béla, Dániel Ernő, Dessowffy Aurél gr., Dorfner Antal, Eötvös Loránt br., Falk Miksa, Fazekas Agoston, Fenyvessy Ferencz, Festetics Tasziló gr., Gajáry Ödön, Gerlóczy Károly, Gesztesi Miksa, Gracza György, Gulner Gyula, Giluther Antal dr., Hitler Ferencz, Halbesz József, Hortoványi József dr., Horváth Gyula, Ivankovics János, Jankó János dr., Jung János, Károlyi Sándor gr., Kempf József, Keneti Géza dr., Kirner Károly, Körösy Albin, Ladányi László, Lipsey Ádám dr., Lobkovitz Rudolf herczeg, Nagy Károly dr., Nopcsa Elek br., Országh Sándor dr., Pallavicini Ede ögróf, Rákósy Jenő, Ráth Károly, Ribényi Antal, Rodiczky Jenő dr., Rózsavölgyi Gyula, Scherz Ferencz, Schmidt József dr., Schuster Konstantin, Szalay Imre, Szapáry István gr., Szapáry László gr., Szapáry Pál gr., Széchenyi Gyula gr., Sziklay János dr., Szilassy Gyula, Szmercsányi Miklós dr., Szomjas Sándor, Szily Dénes, Telky Géza gr., Varga János, Wekerle Sándor, Wenckheim Frigyes gr., Winkler Imre, Zichy Jenő gr.*

Gesztesi Miksa biz. jegyző felolvasta az orsz. bizottság szabályzatát. Gulner Gyula, Ribényi Antal, Cziklay Lajos, Wekerle Sándor felszólalása után elhatározták, hogy a szabályzatban nagyobb ügykört biztosítanak az orsz. bizottság számára. Cziklay Lajos biz. előadó előadta, hogy a kiállítás számára már eddig 18 láda érdekesnél érdekesebb küldemény érkezett be a világ minden részéből, 20 láda van utban s még 30 nagy csomagot várnak és így a kiállítás sikere már is biztosnak vehető s csak az a kérdés vár még eldöntésre, hogy hol rendezzék. Kijelentésbe van ugyan helyezve, hogy a muzeum előcsarnokát, ahol annak idején az ötvösműkiállítás volt, rendelkezésére bocsátják a néprajzi misszió-kiállításnak, de ez még nem bizonyos. Az tény, hogy mivel ez közlekedési gócpont s mivel díjtalanul bocsátanak rendelkezésre, ez

volna a legalkalmasabb hely. Szapáry István gr., Wekerle Sándor dr., Szalay Imre muzeumi igazgató felszólalása után elhatározta az értekezlet, hogy ezen hely átengedése iránt a végrehajtó bizottság által megtéteti a lépéseket. Jung János felszentelt püspök óhajtanónak vélte, hogy ne tekintessék ez a kiállítás felekezeti jellegűnek, hanem úgy mint az országos kiállítás egyik kiegészítő része.

Javasolja, hogy mivel ez a kiállítás nagy kulturális ismeretkört ölel fel, kérjék fel a kormányt, ajánlja a törvényhatóságok útján a fővárosba özőnlő nagy közönség figyelmébe. Wekerle Sándor dr. megígérte, hogy ez iránt a kellő lépéseket megteszi. Cziklay Lajos biz. előadó előadta, hogy a végrehajtó bizottság a belépti díjakat 50 krban állapítaná meg s kéri erre nézve az értekezlet utasítását. Beniczky Ferencz főispán, Beniczky Lajos alispán, Wekerle Sándor, Cziklay Lajos, Szapáry István gróf, Szalay Imre, Gesztesi Miksa és Csávolszky József felszólalása után kimondták, hogy a végrehajtó bizottság a belépti díj kérdését újból vegye tárgyalás alá s arról tegyen jelentést az országos bizottságnak. Végül Cziklay Lajos biz. előadó a kormány által engedélyezett 100,000 darab 1 frtos tárgysorsjáték lebonyolítására nézve tesz előterjesztést.

Az értekezlet elhatározta, hogy a sorsjátékot ez évi június hó 1-je és 31-ike között bonyolítja le, s erre nézve fölterjesztést tesz a kormányhoz.

A millenium és a kispesti tanítók.

Üresen kellene hagynom e tért, mely a felolvasások lefolyásáról nyújt referátát s egy nagy kérdőjelet kellene rajzolnom az üresen hagyott hasáb közepére, hogy problematikussá válják a megfajtése annak a rejtvénynek, mely sok gondolni valót hagy hátra.

Szinte fájlalom leírni, mit e perczen gondolataim diktálnak.

Igen, fáj az a tudat, hogy a közönség, mely hazafiasságának, a történelmi felolvasások értékének jelentőséget tudott adni tömeges megjelenésével, a közel mult tényeiben megcáfolja azt.

Nem hiszem, hogy a millenium évében volna egy is hazánk fia között, ki közönyös tudna lenni oly mozzanatok iránt, melyek a történelmi emlékeivel kalauzolnak az ezredéves ünnepélyek fenségéhez: megfedkezne arról a szent kötelességről, melylyel hazája iránt tartozik, s ne keresné az alkalmat arra, hogy a hazaszeretet lángját szívébe lopva, áldozhasson annak a multnak, mely fölött a jelen áll diadalát.

Nem kételkedem senki hazafiasságában, csak fájlalom azt a szomorú tényt, hogy folyó hó 22-én a felolvasáson oly csekély számú közönség jelent meg, hogy a felolvasást megtartani teljesen lehetetlen volt.

Föl a zászlóval! Hazánk egy ezredév felett ül ünnepet, mely a történelem lapjain

vezet az öt megillető fényhez és főséghez; e nélkül, ennek tudása nélkül nem melegezhetik át a gondolat, üres marad a szív, mely a hazaszeretet fohászát fakaszthatná.

Ne tartson semmi vissza; jelenjünk meg a felolvasásokon mindnyájan és ünnepejünk egy szívvel, egy lélekkel, mert a mi elmúlt az többé vissza nem tér. Legyünk hazánkhoz méltók az ezredévben.

Műkedvelői előadás a Vigadóban.

A budapesti műkedvelők egyesülete f. hó 22-én vasárnap — az országos színi egyesület nyugdíjalapja javára — színi előadást rendezett. Előadásra került három kitűnő vigjáték, mely a nemzeti színház »reportoir»-ján is állandóan szerepel.

Neuter és Derley egy felvonásos vigjátéka: »Egy csésze tea» volt a beköszöntő, mely leszámítva a leszámítandókat elég jól sikerült.

Az összjáték kielégítő volt; a szerepek kellő tudással érvényesültek és ha famozus hatást nem is értek el benne a szereplők, de Balizsowszky Emma és Goula Emil (Bamoulet) játékat még is ki kell emelnünk, mert alakításaikban és játékkukban, hozzá számítva a kellő temperamentumot, jók voltak.

A »Szakács és tilkár» című vigjáték előadása már nem volt oly biztos szereplők kezében, mi az összjátékot némileg meg is zavarta.

E darabban már kiérzett a dillettáns félszemsége, színpadi járatlansága, mely folytán e különben igen kacagató vigjáték hatásában eltörpült. Azok az elmés ötletek, melyek életet, színt kívántak volna a hangban, a temperamentumban, kifejezésre nem jutottak, mi az előadás értékét csökkentette.

A szereplők közül Szigeli Giza, Hevesi Béla és Bokros József váltak ki, kik elég ügyesen oldották meg a reájuk bízott szerepeket.

A »Siketek kell lennie» című vigjáték előadása a legjobban sikerült s teljesen kielégítette a publikumot. A szereplők egytől egyig belelétek magukat a szerepeikbe s játékkukkal életet hoztak a színpadra, mely a vigjáték elmés fordulataival derűltsegre is keltette a közönséget.

Bokros József Demaisseau szerepében ügyes alakítást nyújtott. Mozzulatai, játéka teljesen felejtették a dillettánszt.

Balizsowszky Emma (Eglantine) dicséretre méltóan emelte az összjáték sikerét s voltak jelenetei, melyek színpadi érzékeről és tehetségéről tettek tanubizonyosságot.

Bereczky Ferencz jókedvű Bonifacé volt s méltó partnere Demaisseau-nak. Az a jókedély, mely játékan végig ömlött; a közönséget is felderítette. Meglátszott játékan, hogy otthon érzi magát a külfizsák világában, mi magában véve is fél sikert jelent. Nyílt színen is megtapsolták.

G. Nemess Sándor (Placiede) derekasan állta meg helyét s játékaival csak emelte a sikert, mely teljes volt. Az előadás nem nagy, de intelligens közönség volt jelen.

A „KISPESTI HÍRLAP” TÁRGYAJA.

A misszió-kiállítás.

A kispesti r. kath. fogadalmi templom építésére alakult végrehajtó-bizottság jelentése.

(Folytatás.)

A nemzet öntudatában, hazánk történetében oly szomorú emlékü 1889. évben, midőn a nemzetünket annyira szerető Rudolf trónörökös gyászos halála nemcsak az uralkodó pár szülői szívét, de édes hazánkat is, melynek a trónörökös feltett reménye és záloga volt, oly mélyen, oly fájdalmasan sújtotta, Ribényi Antal lelkész ur felvetette az eszmét, hogy az építendő kispesti új templom az elhunyt trónörökös gyászos halálának engeszteléséül »Rudolf fogadalmi templom» címén emeltessék, hogy eme engesztelő templomban az uralkodó Házhöz hű magyar nemzet flainak és az egyháznak forró imái szálljanak az egek Urához, kérve, esdve: tartsa, óvja, védje a felséges uralkodó Házat, őrizze és oltalmazza mindenkor, távolítsa el tőle a megpróbáltatást, a gátszt, a könyveket, melyekben a jelen században oly sok része volt!

Még ugyanaz év végén felterjesztett Ó Felségéhez a kérelem: engedné meg legkegyelmesebben, hogy a kispesti róm. kath. templom a jelzett néven épülhessen fel. Már a következő

év elején megérkezett a legmagasabb válasz a kabinétiroda, illetve a ft. váci püspökség útján, mely szerint Ó Felsége legkegyelmesebben megengedi a kispesti róm. kath. hitközségnek, hogy templomát »Rudolf fogadalmi templom» név alatt építhesse.

Hogy ez a magasztos és az egész magyar nemzet közremunkálására érdemes cél ne csak terv maradjon vagy jámbor óhajts csupán, bizottság alakult az ügy megvalósítására. E bizottság százezer gyűjtőívet nyomtatott, hogy hazánk lakosait a kettős, mindkét részében fenséges cél kivitelére, adakozásra hívja föl. Azonban a viszonyok kedvezőtlenül alakultak. Árvegyét inség, a Tisza mentét árviz pusztítá és azért a terv végrehajtásának ezen, amugy is hálátlan és szerfelett lassu módját be kellett szüntetni.

A bizottság tehát más oldalról kísérelt eredményt biztosítani.

A buzgó helyi lelkész ösztönzésére, ki — bátran mondhatni — emberi türelmet és buzgóságot messze túlhaladó kitartással és szívósággal minden megkísérelhetőt megkísérelt, a bizottság az ország kormányához fordult, ott keresve támogatást. És az akkori miniszterelnök, dr. Wekerle Sándor Ó Nagyméltósága a hozzá fordult küldöttséget kegyesen fogadta. A fővédnökü tisztét pedig dr. Wekerle Sándorné Ó Nagyméltósága kegyeskedett elfogadni. Nagy

hálával és a legnagyobb elismerés hangján kell szólnunk Ó Nagyméltóságának buzgalmáról, ki ügyünknek mindig hathatós szöszölője volt és ki semmi fáradságtól sem riadt vissza, ha templomunknak segítségére lehetett. Valódi védőnőke volt a fogadalmi templom ügyének, melyért örök elismerés és hála illeti meg a kegyelmes asszonyt.

Ez időtől fogva a templomépítés, illetőleg a tőkegyűjtés ügye lendületesebben haladt előre s ha a politikai közviszonyok nem változnak, ma már a szép eszme testet öltve állana: a templom kész és rendeltetésének átadható volna. De így az eddigi vagyoni készletek erre merőben elégtételének, mint azt a következő adatok is bizonyítják.

Rendelkezésre áll 1000 frt ft. Schuster Konstantin váci püspök Ó Nagyméltóságától, mint a mozgalom áldozatkész egyházi fővédnökétől; körülbelül 700 frt az első gyűjtésből; egy 500 frtos, 9 év óta gyümölcsöző hagyték;

100 frt egy későbbi gyűjtésből; 10000 frt a vallásalapból, mit első sorban dr. Wekerle Sándor Ó nagyméltóságának köszönhetünk;

500 frt egy a templom építés céljaira hagyományozott telek eladási árából.

(Folyt. köv.)

Cziklay Lajos.

HIREK.

Református polgártársaink és márczius 15.

Tudositás hiányában lapunk múlt számából a márcziusi ünnepély egyik kimagasló momentuma maradt ki, melyet ezuttal igyekezzünk jóvá tenni. — Református polgártársaink márczius Idusán délután 3 órakor a fő-utcai iskolában isteni tiszteletet tartottak, melyen nagytiszteletű Török József kőbányai lelkész, a nagy nap nemzeti és hazafias jelentőségéről lelelkemelő emlékbeszédet tartott. Az isteni tisztelet és az emlékbeszéd után az egybegyűlt lelkes hívek a tanuló ifjúság zászlója alatt diszmenetben vonultak a Vigadóba. A diszmenet élén a presbyterium tagjai és a diszmagyarban megjelentek: Ács László, Dorfner Antai, Gesztésy Miksa, Bertalan Béla, Benedek Lajos, Bán István, Hamza Elek emelték a menet fényét, utánok a tűzoltó-testület küldöttsége, melyet a hívek nagy száma zárt be. A menet két oldalán sorfalat a helybeli rendőrség kirendelt tagjai képezték. — A menet impozáns volt, olyan, hogy Kispesztben páriát ritkítja. A szerkesztőség ez uton kéri a ref. polgártársak szives elnézését az iránt, hogy lapunk, e valóban lelkesítő mozzanatát a márcziusi ünnepélyességek, kihagyta, de ez nem felekezeti türelmetlenségre redukálható, melynek gyanúsító gondolatát is kizártnak tekinti lapunk minden iránybani függetlensége, hanem tisztán azon tényre, hogy tudomásunk a diszmenetről nem volt, tudositás pedig az isteni tisztelet lefolyásáról és az azt követő momentumokról szerkesztőségünkbe nem érkezett. Béke velünk!

A dalárda házszabályai.

A kispeszt dalárda választmányja által küldött öt tagu bizottság, f. hó 23-án Scherz Ferencz lakásán és annak elnöklete alatt értekezletet tartott, melyen a dalárda házszabályait állapították meg. A jogerőre emelt házszabályokat lapunk jövő száma teljes terjedelmében hozni fogja.

Jótékonycélú színi előadás.

Múlt lapszámunkban említettük, hogy Bényei István, a színész-egyesület derek igazgatója, április hó 5-én azaz »Husvét vasárnapján« a vigadó nagytermében a színi színház javára jótékonycélú színelőadást rendez, mely alkalommal Csepreghy mulattató vígjátéka »Perozes« kerül színi. Mint értesültünk a főszerepeket Soly mossy Elek kitűnő iskolájának azon növendékei fogják játszani, kik az idén már végeznek. A bohózatban a naivát Mészáros Gizella, egy kispeszt polgártársunk kedves leánya, fogja játszani. — Hogy pedig e kiváló előadásra felkeltsük a közönség figyelmét és érdeklődését, meg csak azt jégyezük meg, hogy Soly mossy iskolája »Perozes«-sel a várszínházban múlt hó 25-én nagy sikert és elismerést aratott. Mint halljuk, Budapestről is sokan fognak kirándulni, hogy ezen élvezetes előadáson jelen lehessenek.

Temetés.

Lambing Jakab, derek polgártársunkat ért megrendítő csapásról, mely őt fia halálával sujtotta, múlt számunkban megemlékeztünk. Az élet hajnalán elhunyt ifju temetése f. hó 19-én, délután 4 órakor ment végbe a nagyközönség őszinte részvéte mellett. A temetés egyike volt a legmeghatóbbaknak. Elöl, a menet élén, az elhunyt egyik barátja vitte bársony párnán az ifjúság symbolumát s a párnáról lefuggó szalagokat pedig két fehér ruhába öltözött leányka vitte. Utána haladt a diszes gyászocsó, mely tele virággal kísérte utolsó útjára az élet tavaszán elköltözött derek ifjut. A szomorú menet mindenkit meghatott s kinn a temetőben, mikor a koporsót lebocsátották a sirba, nem maradt szem könnyezetlenül. Nyugodjék békében!

Értesítés.

Az ág. hitv. evangélikus hitsorsokat van szerencsém arról értesíteni, hogy f. évi április hó 5-én délután 3 órakor — azaz husvét vasárnapján — a főutcai tanyeremben istentisztelet és egyházi közgyűlés lesz. Ezen közgyűlésre mély tisztelettel hívjuk meg az összes férfi és nő hitsorsosainkat, mivel nagyon fontos ügyekről fog határozat hozatni. Ugyanis ezen közgyűlésen fog megválasztatni az egyházközségi felügyelő s a többi egyházközségi állások is be fognak tölteni, nemkülönben a főkegyházunk presbyteriuma is

ujból fog megalakittatni. Ez okból kérjük hitsorsosainkat ezen közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenni ennek megtartását másokkal is tudatni. Mindenható kegyelme legyen mindnyájunkkal s áldása kísérje főkegyházunk ügyében is teendő lépéseinket.

Kispesztben, 1896. évi márczius hó 22-én.

Maszny Sámuel,
főkegyházi jegyző.

Az izraelita bál számokban.

A Kispeszt-Szt.-Lőrinczi izr. hitközség által saját temploma alapja javára rendezett táncmulatság alkalmával befolyt összegről:

Befolyt jegyek eladásából . . . 257 frt. — kr.
Felülfizetésekből . . . 305 » 30 »
Ruhatár . . . 11 » 50 »

Összesen . . . 573 » 80 »
Összes kiadás . . . 150 » 47 »

Marad tiszta nyereség . . . 423 » 33 »

Felülfizettek:

Dr. Edelmann József 25 frt, ftdő. Ribényi Antal 15 frt, Bodánszky Adolf, Vadász Márton, Schlesinger Mór, Bódy János 10-10 frtot, Schütz Miksa 8 frt, Krakauer Mór, Kohn Sámuel, dr. Nagy Károly, Fischer M. Ignác, Holczmann Ármán, Edelmann Simon, Hecht testvérek, dr. Kövér Soma, Fleischmann Manó, Cseley Pál, Reich Jenő, Barabás Béla, Szt.-Lőrinczi h. érd. vasút, Kiss Pálné, Meril István, Biehn János, Buchstaber Róbert, Hollandi bizt. társaság. Első leánykihásító egyesület, Engl Bernát, id. Cséry Lajos, Czehe Aladár 5-5 frtot, Gesztési Miksa, Schubert Adolf, Stockbauer Gusztáv, Lang Bernát, Propper Leo 4-4 frtot, Propper Emil, Blau Lipót, Schulcz Henrik, Fürst Jakab, Heller Flóris, Nemes Izidor, Rósenberg Sándor, Heindl Mihály, Imrey Árpád, Bucányi Lajos, Geiger Vilmos 3-3 frtot, Willheim Vilmos, dr. Weinberger Jakab, Friedländer Jakab, Schwarz Bertalan, Mautner Adolf, Nagler testvérek, Klein Gáspár, Baumgartner Ignác, Lőrincz István, Kaufmann és Basel, dr. Krausz Ede, Mannheim Vilmos, Goldberger F. S. fia, Rosenfeld Fülöp 2-2 frtot, Dick Mátyás 1 frt 50 kr., Jim Józsefné 1 frt 20 kr., Klebersberg János 1 frt 12 kr., ifj. Barabás Béla, Lázár Gyula, Kovács Ignác, Enten József, Guttmann Benedek, Szabó András, Edelmann Mór, dr. Paczauer Adolf, Szalay Béla, Fürst Jakab és fia, Deutsch Lajos, Flórid, Pirnitzer, Klein Károly, Wack Keresztély, Fleischmann Nándor, Leimdorfer Jaqu, Hippmann József, Hartenstein Károly, Bauer Pál, Devich Ferencz 1-1 frtot, Laczko Popper Klein B. 50-50 krt., Kártyakompania 48 krt, Kohn Arnold 1 márványba vésett 10 parancsolati-táblát.

A midőni fenti adományokat nyugtázom, mulhatlan kedves kötelességemnek tartom, a hitközség nevében köszönetet mondani a nemes adakozóknak, a kik szent ügyünket előbbre vinni, segíteni szivesek voltak; fogadják továbbá hálás köszönetem mindazok, a kik táncmulatságunk érdekében önzetlenül fáradoztak s mindannyinak, a kik bennünket szives megjelenésükkel megtisztelni kegyeskedtek.

A Kispeszt-Szt.-Lőrinczi izr. főlk-hitközség nevében

Dr. Edelmann József,
templomgondnok.

József nap.

Lapunk főszerkesztőjét Holb esz Józsefet barátai kellemes meglepetésben részesítették »József napján«. A közszeretben álló lelkiatya e nap emlékére egy ezüst kávé-készletet, s egy tentatartót, melyhez ezüst stylus és egy aranytoll volt mellékelve, kapott barátaitól ajándékba. — Ez alkalommal az ünnepelt nagy estélyt is adott, a melyen a jóbarátai és tisztelői voltak jelen. A vidám társaság az éjjeli órákban oszlott szét, éltetve a vendégszerető házigazdát.

Lapdázó egyesület.

Igen érdekes mozgalom indult meg polgártársaink között az iránt, hogy »lapdázó club«-ot alakítsanak. Az eszme némileg már testet is öltött, sőt kifejezést is nyert f. hó 20-án midőn egy kedélyes társaság a »Hattyu sziget« közelében elterülő szép mezőségre kivonulva ott a »méta« játékkal szórakozott kellemesen és hasznosan. A torna játék iránt érdeklődőket és az azon résztvevőket ez uton szólítja föl a megalakulni kívánó »lapdázó egyesület« ideiglenes elnöke, megemlítvén azt is, hogy ma 4 órakor szintén kivonul a társaság a »Hattyu sziget« elterülő szép

mezőségre, hogy a kellemest a hasznossal párosítva szórakozzék. Az indulás a Lukács vendéglőtől lesz. A résztvenni kívánók a gyűlékezésre ez uton szólíttatnak föl.

Történelmi felolvasás.

F. hó 29-én Maszny Sámuel fog felolvasni a »Vezérek korá«-ról. Felhívjuk a hazafias közönséget, hogy a történelmi felolvasások iránti érdeklődését ép úgy fejezze ki a jelenben is, mint azt a múltban tapasztaltuk. Majd meglátjuk!

Művész-estély.

Egri Kálmán, a népszínház volt tagja, f. hó 29-én, azaz virág vasárnapján, a Bódy-féle színházban művészestélyt rendez. Felhívjuk ez estélyre a közönség figyelmét.

A választó közönség figyelmébe.

Az 1875. évi VI. t. cz. 1. §-a értelmében a választók névjegyzékébe csak azok vehetők fel, a kik a megelőző évi egyenes adót, illetőleg a megfelelő adóhátráféléket április hó 15-ig bezárólag lefizetik.

Lawn tenis.

A torna játékok iránti érdeklődés községünkben oly nagy fokú, hogy — mint értesültünk — egy társaság a kispeszt szép hölgyek kellemes szórakozására a Bódy-kertben »Lawn tennis« játékot rendez be. Gratulálunk az eszméhez s kívánjuk, hogy a tavaszi napsugárminél előbb üdvözölje Kispeszt virágait a sport terén.

Millenaris járásköri gyűlés.

A helybeli állami tanítótestület, mely a járáskört ez évben gyűlésre Kispesztre hívta meg, már nagyban készül az ünnepélyre, melyet május 8-10 között fog megtartani. Winkler Imre, és Bertalan Béla, ez utóbbi mint a járáskör érdemes elnöke, minden lehetőt megtesznek, hogy a gyűlést millenaris emléktűvé tegyék az által is, hogy fényes programmal kedveskedjenek vendégeiknek. A programot, mely teljesen még nincs megállapítva, annak idején teljes egészében hozni fogjuk.

A református egyház nagygyűlése.

A helybeli ev. ref. egyház f. hó 23-én délután 3 órakor tartotta meg a Vigadó nagytermében nagygyűlését, a melyen a hívek nagyszámban voltak jelen. A gyűlés lefolyásáról lapunk térszüké miatt jövő számunkban re érölünk.

A millenium ünnepe az iskolában.

A vallás és közoktatásügyi miniszter már kiadta a millenaris ünnepélyre vonatkozó rendeletét, melynek értelmében meghatározott program alapján, május hó 9-ére tűzte ki annak megtartását. Az ünnepély programját, mely a szülőket és a tanügy barátait egyaránt érdekli, alkalom adtán hozzuk.

Helyreigazítás.

A kispeszt dalárda által rendezett márczius 15-iki ünnepélyen a szereplők közül Kiss Géza neve tudositónk tollhíbjára folytán kimaradt, Kiss Géza nevet utólag annál is inkább szivesen közöljük, mert községünk fiatal iparosa a dalárda buzgó és tevékeny tagja, a »Hunyady László« és »Pokayné« című költeményeket szavalta el érzéssel és hatással s ezzel nagyban hozzájárult az ünnepély fényének emeléséhez.

Születések

(1896. február 28-tól, márczius 24-ig.)

78. Fabiankovits J.	79. Gyenes Teréz
80. Szempfner Gy.	81. Porats Mária
82. Gondár M. B.	83. Zelinka Károly
84. Eiben Viktor	85. Kuzen Etel
86. Judt Teréz	87. Kiss Sándor
88. Hefter Károly	89. Baranyai Katalin
90. Kéringer D. E.	91. Bauer Róza
92. Recsegi Meláni.	93. Recsegi L. (leány)
94. Léb József,	95. Kafka Aranka.
96. Szántó Sándor	97. Hapta Jozefin
99. Klein Jenő	100. Albert Rezső
101. Kopacsek Fer.	102. Liebe Teréz
103. Topfer Róza	104. Szűz Augustza
105. Höcsl Margit	106. Agics Katalin
107. Axmanh Katalin	108. Farkas Mária
109. Mercz János	110. Horváth Veronika
111. Fabsits Mátyás	112. Reidl Ferencz

Halálozások.

(1896. február 28-tól, márczius 24-ig.)

37. Sztójka Mária	38. Beck Anna
39. Lautér József	40. Császár Mária
41. Bebök István	42. Hickl Adolf
43. Béni Anna	44. Barna Mária
45. Lauermann Ferencz	46. Hickl Adolf
47. Kovács Mária	48. Forgács Mihály
49. özv. Kapoun J.	50. Fülöp János
52. Fábiankovits József	53. Weiner Eenczel
54. Csókás Gábor	55. Klucska Jolán
56. Medgyesi Honoria	57. Cserny Ferencz
58. Császár Margit	59. Jeruska Teréz
60. özv. Kainer János	61. Sinkovics Irén
62. Pohér Sándor	63. Lacskó Mihály F.
64. Fehér Erzsébet	65. Grizmanits Károly
66. Kovács Gizella	67. Meindl Antal
68. Sehei Károly	

Közérdekű hirdetések.

1620—96.

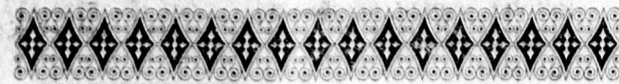
Sertésvész.

A kir. állategészségügyi felügyelő véleménye alapján, a alispán úr rendelete folytán szigorú alkalmazkodás végett közöltetik a főszolgabíró úrnak azon rendelete, hogy a sertésvész községünkben megszűntnek nyilvánítható nem lévén, a zár feloldható nem volt, az óvintézkedések tovább is érvényben maradnak,

1621—96.

Tartalékos tisztek.

Ő császári és apostoli királyi Felsege a központi rendező bizottság vonatkozó kérelme folytán legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a f. évi június hó 8-iki hódoló diszmenetben és avval összefüggő egyidejű ünnepélyeken a tartalékos tisztek magyar diszruhában vehessenek részt.

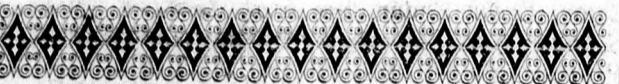

Egy fél fedelű

teljes jó karban lévő

egy- és kettős kocsi

a BIEHN-gyárban eladó.

T. cz.

Több oldalról jött kívánság folytán a

ZONGORA-TANÍTÁS

(óránként 4 tanuló) havi 2 frt 50 krért

április hó közepe táján Kispesten is megkezdődik.

Alulírott bátorodik ennél fogva a t. szülőket felhívni, hogy mielőbb jelentkezzenek ROSENFELD FÜLÖP úrnál, Battyányi-utca 227. sz., Üllői-út sarkán, hol a beiratások szíveségből eszközölköttek. — Mint már az előbbi köriratomban kijelentettem, kisebb zenei előadás, valamint vizsgázás által nagyobb eredmény érhető el, mint külön tanítás által. — Azon tanulók, kiknek szülei nem rendelkeznek zongorával, a zongora-tanulást ugyanott gyakorolhatják.

Tisztelettel

Weiner Anna.

Szülők figyelmébe!

LABÁTH NŐVÉREK

női ruhákat a legdivatosabban

← készítenek; →

a szabás és rajzolásban

alapos oktatást adnak;

* női kalapokat, főkötőket *

tisztítanak és, ujakat készítenek.

Vidéki tanulólányok egész el-
látásra a hához fogadtatnak.

Lakás:

Kispest, Árpád-utca 434.

(Meilinger-ház.)

BUTOROK

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom

Háló-szoba-

berendezéseimet, melyeket a mai kornak megfelelő kivitelben készítek.

Törekvésem főczélja: vevőimet a legpontosabban kielégíteni.

Csakis szolid munkákat igyekszem előállítani!

Benedek Lajos,
asztalos-mester.Kispest, Nagy Sándor-utca
(Szabó Pál háza).

MAGYAR RUHÁK!

Nem szédelés és nem is reklám-hajhászásból, hanem hazafias szolgálattért, hogy szegényebb sorsu magyar ember is, a millennium szent' ünnepei alkalmából

díszmagyarban

ünnepelhesse az ezredév főséges jelentőségét, készítenek magyar díszruhákat

20 frttól 50 frtig.

Készítenek másnemű ruhákat is olcsón és megbízhatóan.

← Részletfizetés nincs kizárva!!! →

Hazafias tisztelettel:

KISS JÁNOS és FIA
szabómester
KISPEST, ÜLLŐI-ÚT 421.

Legszebb nemesített rózsák nagy választékban,

erős növéssel, mindenféle fajban TELEPEMEN kaphatók

KISPEST, Üllői-ut 200. szám,

WECKINGER JÓZSEF

MŰKERTÉSZ, ÉLŐVIRÁGKERESKEDŐ.

I-sörendű, magas tövű RÓZSÁK, egy évesek 1 frttól feljebb. — II-od rendű, alacsony tövű RÓZSÁK, egy évesek 50 krtól feljebb. — Mindenféle fajban bokor RÓZSÁK, egy évesek 30 krtól feljebb. — 1, 2, 3, 4 éves nemes fajú RÓZSÁK, azonkívül a legszebb választékban különféle virágok.

Együttal értesitem a n. é. közönséget, hogy a Kossuth Lajos-utczában levő üzletemet a ház lerombolása miatt beszüntettem s így főtörekvésem kispesti telepemet előnyösen ismertté tenni.

← Mindenféle megrendelések elfogadtatnak és izléssel, pontosan teljesíttetnek. →

1.96. Az „Első Kispesti Könyvnyomda” nyomása.

